

Sant Bernabé

Òdena

Ubicació

Comarca: Anoia
Lloc/Adreça: Sant Bernabé
Emplaçament: Zona del Raval d'Aguilera

Coordenades:

Latitud: 41.61488
Longitud: 1.66328
UTM Est (X): 388630
UTM Nord (Y): 4607881

Classificació

Número de fitxa: 08143 - 90
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Conjunt arquitectònic
Estil / època: Contemporani Popular Romànic Modern Medieval
Segle: XIII-XX
Estat de conservació: Regular
Notes de conservació: Problemàtica a les teulades i excés d'humitats als primers pisos.
Protecció: Inexistent
Accés: Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat: Privada
Titular: 08142A012000400000HL
Autoria de la fitxa: Josep-Vicenç Mestre i Casanova
Data de registre de la fitxa: dc., 09/10/2013 - 02:00

Descripció

El conjunt de Sant Bernabé està configurat bàsicament per tres elements principals: la capella de Sant Bernabé, la masia de can Sant Bernabé i la masia de Can Ferran.

Les dues masies són construïdes una al costat de l'altra amb altres annexos adjunts formant el volum principal. Can Sant Bernabé es troba a la banda de ponent i Can Ferran a la banda de llevant del conjunt. El volum està orientat a migjorn amb un pati d'accés al davant i des d'on s'accedeix a ambdós habitatges.

Can Sant Bernabé és una masia de planta regular que consta de planta baixa, planta pis i golfes, amb coberta a dos vessants de teula ceràmica tipus aràbiga i carener paral·lel a la façana principal.

La façana principal està composta, a la planta baixa, per un portal d'accés i una finestra a cada banda, a la planta pis per un balcó central i una finestra per banda i tres finestres a la planta sota coberta. El balcó té una barana de ferro forjat i sobre l'obertura hi ha un rellotge de sol.

Observacions:

Descripció extreta de la fitxa de l' Inventari del Patrimoni Històric, Arquitectònic i Ambiental d'Òdena, Diputació de Barcelona, Servei del Patrimoni Local i Ajuntament d'Òdena. Barcelona, 2013.

Història

Segons Xavier Jorba, "el mas Sant Bernabé o Ferran de Sant Bernabé era propietat de l'obreria de la parròquia de Sant Pere d'Òdena. Els ocupants eren quasi sempre donats, els quals haurien de satisfer anualment uns censos a la parròquia i mantenir la capella romànica de Sant Bernabé, situada al costat del mas.

Un document de l'any 1346 cita: LO TORRENT DEL CASTELL BERNABÉ. Això fa pensar en l'existència d'una petita fortificació al costat de la capella, configurada probablement per una torre de guaita que quedaria situada a la part alta del torrent, dominant a la vegada el traçat de l'antiga via de comunicació que circulava al seu redós.

L'any 1535 els administradors es queixaven que el mas no tenia ni hereus ni ermitans, i que la masia es trobava des de feia molt temps derruïda i deshabitada. L'any 1570 el mas fou establert a Marc Roca, fadrí del mas Barrufet. Aquest nou establert reconstruirà el mas, el qual l'any 1586 estava envoltat per un clos i ja disposava d'una bassa. En aquesta època l'habitatge corresponia a una edificació petita coberta a dues vessants amb entrada, establia i celler a planta baixa, una sala, cuina i dues cambres a la planta primera i unes golfes amb els casals del cereals".

Segons aquest autor, "a partir dels anys 20 del segle XVII entraran al mas els Mercader, els quals es mantindran fins l'any 1781, moment en què es va vendre el domini útil del mas a la família Guarro, paperers de La Pobla de Claramunt. A mitjan segle XIX, Jaume Guarro i Serra establirà perpètuament en emfiteusi diversos terrenys de l'heretat del mas Sant Bernabé, entre els quals es troba l'establert a Pau Jorba i Serra l'any 1842, donant lloc al conjunt de Can Pau Jorbet".

Bibliografia

Inventari del Patrimoni Històric, Arquitectònic i Ambiental d'Òdena, Diputació de Barcelona, Servei del Patrimoni Local i Ajuntament d'Òdena. Barcelona, 2013.

GAVÍN, Josep M (1984) Inventari d'esglésies: Anoia - Conca de Barberà, vol. 16. Ed. Arxiu Gavín,

Valldoreix.

JORBA i SERRA, Xavier (2011) Òdena, segles XVI i XVII. Parnass Edicions, Barcelona

JUNYENT I MAYDEU, Francesc; MAZCUÑAN I BOIX, Alexandre; PUIGFERRAT I OLIVA, Carles (1992): "Sant Bernabé d'Aguilera", Catalunya Romànica, XIX: El Penedès, Anoia, Enciclopèdia Catalana, Barcelona, p. 443

MESTRE CASANOVA, Josep-Vicenç (1988). Història del castell d'Òdena. Dels orígens fins al segle XII. Departament de Cultura de l'Ajuntament d'Òdena, Òdena

Ajuntament d'Òdena, Òdena, pp.17-18.

MESTRE CASANOVA, Josep-Vicenç (1994): "Col·leccionable Esglésies romàniques de l'Anoia", La Veu de l'Anoia, Centre d'Estudis Comarcals d'Igualada i La Veu de l'Anoia, Igualada

MESTRE CASANOVA, Josep-Vicenç. Història del castell d'Òdena. Del segle XII al XV. Òdena [Inèdit]

